UiT Institutt for Geovitenskap
Justice, Equity, Diversity, and Inclusion (JEDI)

Code of Conduct for Feltarbeid

Formål

1. Å skape et trygt og inkluderende arbeidsmiljø for alle deltakere i feltarbeid.
2. Legge til rette for effektiv kommunikasjon mellom deltakere i feltarbeid.
3. Tilse at alle deltakere i feltarbeid har tilgang til nødvendig støtte og resurser i tilfelle konflikter av enhver type.

Hva er feltarbeid?

Feltarbeid er praktisk arbeid eller læring som tar plass utenfor fast arbeidsplass, på land eller til havs uavhengig av varighet. Disse retningslinjene gjelder også for reisen til og fra felt-stedet.

Alle i gruppa (UiT ansatte, studenter, og samarbeidspartnere) skal promotere sikkerhet og inkludering i felt og aktivt bidra til et positivt arbeids- og bomiljø.

Respekt for lokalbefolkningen, miljøet og naturen

- Det er forventet at alle viser respekt for og tar hensyn til lokalbefolkningen og deres kultur.
- Feltarbeid skal streve etter sporløs ferd prinsipper så langt det lar seg gjøre.
- Prøvetaking skal følge eksisterende etiske retningslinjer.
- Ved landbasert feltarbeid skal alle i feltgruppa gjøre seg kjent med *Fjellvettreglene*.
- Spesifikke retningslinjer for prøvetaking ved landbasert og marint feltarbeid og respekt for miljøet finnes på nettsidene til JEDI (se QR kode).

Hvilke rettigheter har du?

Rett til respekt, verdighet, og profesjonalisme

- Alle har rett til respekt og verdighet og skal opptre profesjonelt.
- Alle har rett til å uttrykke sine meninger og ideer uten å dømmes, forbeholdt at deres standpunkt ikke er diskriminerende.
- Alle har rett til å ikke oppleve eller bevitne upassende atferd eller handlinger fra kolleger/medstudenter etter definisjoner detaljert i disse retningslinjene. Anklager om overtredelser skal tas på alvor og passende tiltak skal gjøres omgående.

Rett til privatliv

- Alle har rett til privatliv (f.eks. deres egen del av et rom eller telt). Alle skal respektere andre gruppemedlemmers private rom og eiendeler og ikke overtre uten tillatelse eller unødig forstyrre andre. Alle i gruppen skal informeres om bo-forholdene i forkant av feltarbeidet.
- Alle har rett til privatliv ved toalettbesøk. I noen tilfeller i felt vil ikke innendørs toalettfasiliteter være tilgjengelig, dette bør informeres om på forhånd. Finn råd om toalettstopp og håndtering av menstruasjon i felt på nettsidene til JEDI (se QR kode).

Rett til kommunikasjon

- Alle har rett til tilgang til bruk av satellittelefon eller annen form for samband når dette er uttrykt som nødvendig. I slike tilfeller skal ikke tilgang til samband nektes.

Taushetsplikt

- Ved rapportering av trakassering eller overtredelser av disse retningslinjene gjelder taushetsplikt for alle involverte gjennom hele saksbehandlingen. Dette gjelder i felt og på tokt, og overtredelsen bør bli kommunisert til feltleder, utnevnt sikkerhetsansvarlig eller utnevnt tillitsperson. Rapportering av hendelser skal følge eksisterende UiT rapporteringsinfrastruktur og faller under eksisterende UiT reglement (se f.eks., *Si ifra!* eller kontakt verneombudet – mer informasjon nederst på dokumentet).

Rett til hvile

- Alle har rett til hvile i løpet av og etter feltarbeid.

Rett til sikkerhet

- Alle har rett til et trygt arbeids-/læringsmiljø og skal gis nødvending sikkerhetsopplæring og utstyr. Med denne retten kommer også eget ansvar til å følge protokoller for sikkerhet og å bruke sikkerhetsutstyr.
- Når kjøring er nødvendig skal førere bekjentgjøre seg med lokale trafikkregler og følge dem. Gruppemedlemmer som er ukomfortable med å kjøre skal ikke tvinges til å gjøre det.

Tilgang til data

- Feltleder/ansvarlig skal informere alle i gruppa tydelig om hvordan data skal innsamles, hvordan data skal anvendes, og hvem som vil ha tilgang til å bruke og publisere innsamlet data.

Tilgjengelige resurser: UiT har nettbasert forebyggende opplæring og råd for hva du skal gjøre i en nødsituasjon på ***sikresiden.no***. Bruk nettstedet *Si ifra!* til å rapportere trakassering på ***uit.no/si-ifra***. Liste over nødnummer er tilgjengelig på ***uit.no/om/beredskap***. Mer informasjon om tilgjengelige resurser finnes på nettsidene til JEDI (QR kode).

Disse retningslinjene for feltarbeid er basert på APECS, JRSO and IARC Fieldwork Codes of Conduct og er utviklet av ECR JEDI gruppa og andre ansatte med støtte fra lederskapet ved IG, UiT. Sist oppdatert: 26. mai 2023

Arbeid i felt og på tokt

Forberedelser:

- Alle skal ha tilgang til relevant informasjon før avgang til felt, og forventninger og forpliktelser skal tydelig kommuniseres.
- Alle skal informeres om og forstå typen feltarbeid de skal ta del i og hva det innebærer og bør evaluere deres egnethet til å utføre deres roller og ansvar.

Lederskap: En feltleder skal utnevnes for gruppa.

- Feltlederen skal ha kunnskap om sikkerhetsprosedyrer og prosedyrer for nødsituasjoner. For tokt skal felt/toktlederen ha gjennomført et toktlederkurs (organisert av UiT årlig).
- Meningene til alle deltakere i felt skal anerkjennes, men feltlederen har beslutningsmakt. Kapteinen har siste ordet på tokt.
- Feltlederen kan forby bruk av alkohol og andre rusmidler.
- Det er forbud mot bruk av alkohol og ulovlige rusmidler på alle UiT tokt.

Tillitsperson: En tillitsperson bør utnevnes for deltakerne av deltakerne, om gruppa er stor nok. Denne personen bør gjøre seg kjent med tilgjengelige resurser ved UiT som relaterer til personlige konflikter. Konflikter eller overtredelser av disse retningslinjene kan rapporteres til tillitspersonen som skal operere som megler i konfliktløsning i felt.

- De skal opprettholde taushetsplikten og konfidensialiteten til involverte parter så langt det lar seg gjøre.
- Tillitspersonen håndterer kun konflikter i felt. Konflikter eller atferd som bør formelt rapporteres bør rapporteres av involverte parter gjennom offisielle UiT kanaler etter retur fra felt (se «Tilgjengelige resurser»).

Sikkerhetsansvarlig: En person ansvarlig for sikkerhet i felt. På tokt er dette ofte et medlem av skipets mannskap, kapteinen, eller en opplært forsker; på landbasert feltarbeid er dette ofte (ikke alltid) feltlederen.

- Denne personen må ha kunnskap om sikkerhetsprosedyrer og prosedyrer for nødsituasjoner.
- Den sikkerhetsansvarlige har beslutningsmakt når det gjelder sikkerhetsrelaterte spørsmål.

Gruppedynamikk: Det er forventet at alle deltakere i felt viser respekt og tar hensyn til hverandre.

- Om deltakere ikke kjenner hverandre på forhånd bør erfaringsnivå kommuniseres.
- For hver deltaker skal tilpasninger for matallergier og preferanser etterkommes.
- Samtykke skal innhentes fra deltakere før fotografering og videoopptak og før eventuell deling av bilder eller video på offentlige plattformer.

Trakassering

Trakassering kan være åpenbar eller diskret, verbal, fysisk, på papir, eller kommunisert elektronisk. Det er nulltoleranse for trakassering. Følgende er eksempler på hva som kan regnes som trakassering:

- Mobbing og diskriminering.
- Upassende forslag og fremtoninger, eller forespørsler om seksuelle tjenester.
- Sexistiske, rasistiske eller etniske vitser og slang; frekk/ufin eller uanstendige kommentarer og atferd; nedverdigende kommentarer relatert til kjønnsidentitet og uttrykk, rase, etnisitet, seksuell orientering, alder, sivilstatus, funksjonsnedsettelse, immigrasjonsstatus, utseende, kroppsfasong, nasjonalitet, religion og livssyn, teknologivalg, sosioøkonomisk bakgrunn, utdanning, karriere, osv.
- Antydninger eller støtende uttalelser kamuflert eller presentert som humoristiske.
- Uønsket fysisk kontakt eller atferd, f.eks., utilsiktet berøring, klemmer, eller å legge arm(er) rundt en annen person.
- Uvelkomne fremtoninger og invitasjoner, som gjentatte invitasjoner til date og gjentatte forsøk på sjekking.
- Handlinger og lyder – plystring, antydende lyder, støtende bevegelser, fremvisning av støtende bilder.
- Forfølgelse eller følging av noen med en uakseptabel og/eller uprofesjonell fremtoning.
- Ubalanse av oppmerksomhet, positiv eller negativ, mot en person eller gruppe der intensjon eller utfall er et ikke-likestilt arbeidsmiljø.
- Alle former for overfall og overgrep – seksuell eller annet.

Hva gjør du om du opplever trakassering:

- **Si ifra:** Om du har opplevd trakassering, snakk med utøvende. Mange situasjoner kan løses ved å fortelle den som fornærmer at deres atferd gjør deg ukomfortabel og å be dem stoppe.
- **Fortell noen:** Mens du er i felt kan du rapportere atferden til den utpekte tillitspersonen eller feltlederen. Se «Tilgjengelige resurser» under for formell rapportering.
- **Dokumenter:** Ta notater der du beskriver hendelsesforløp, dato, sted, tid, og eventuelle vitner til hendelsen/atferden.
- **Søk råd:** Om du ikke kan rapportere hendelsen(e) til feltlederen eller tillitspersonen bør du be om råd fra noen andre som kan hjelpe.

Om du vitner en hendelse, bruk strategien «5D bystander intervention»:

Distraher – forstyrrelser avbryter ofte interaksjonen. **Deleger** – spør en nøytral part om hjelp. **Dokumenter** – Ta lyd/video opptak eller notater som beskriver trakasseringen. **Delay/utsett** – ved behov, vent og prat med fornærmede etter hendelsen. **Direkte** – konfronter personen som trakasserer direkte om du er komfortabel med det. Les mer på nettsiden til JEDI (QR kode).

Tilgjengelige resurser: UiT har nettbasert forebyggende opplæring og råd for hva du skal gjøre i en nødsituasjon på ***sikresiden.no***. Bruk nettstedet *Si ifra!* til å rapportere trakassering på ***uit.no/si-ifra***. Liste over nødnummer er tilgjengelig på ***uit.no/om/beredskap***. Mer informasjon om tilgjengelige resurser finnes på nettsidene til JEDI (QR kode).

Disse retningslinjene for feltarbeid er basert på APECS, JRSO and IARC Fieldwork Codes of Conduct og er utviklet av ECR JEDI gruppa og andre ansatte med støtte fra lederskapet ved IG, UiT. Sist oppdatert: 26. mai 2023